

Pla de convivència

Febrer de 2026

ÍNDIX

Referències normatives	4
0. Introducció.....	5
1. Característiques i entorn del centre educatiu	6
1.1. Descripció de les característiques del centre i de l'entorn.....	6
1.2. Estudi i valoració de la convivència al centre, amb la identificació i anàlisi dels aspectes que afavoreixen o dificulten la convivència, especialment en casos d'assetjament i ciberassetjament.....	7
1.3. Estudi i valoració del tractament de la igualtat entre ambdós sexes i situacions de violència per qüestió de gènere.....	7
1.4. Estudi i valoració del tractament de la diversitat sexual i de gènere i situacions d'assetjament i violència per qüestió de diversitat sexual i de gènere.....	8
1.5. Respostes que el centre dona a les situacions de conflicte. Grau d'implicació i participació dels professors, dels alumnes i de les famílies en la resolució dels conflictes.....	8
1.6. Relació amb els serveis socials, sanitaris o d'altre tipus i recursos de l'entorn i de la comunitat.....	9
2. Objectius i línies generals d'actuació.....	11
2.1. Aconseguir la integració efectiva de tots els membres de la comunitat educativa, en un marc inclusiu d'acollida de la diversitat.....	11
2.2. Promoure la participació de l'alumnat i de les famílies.....	12
2.3. Promoure accions i iniciatives de gestió emocional a favor del benestar de la comunitat educativa, per poder gaudir d'una vida sana.....	12
2.4. Impulsar les relacions positives entre els membres de la comunitat educativa.....	13
2.5. Prevenir els conflictes i, si se'n produeixen, facilitar-ne la gestió positiva.....	14
2.6. Prevenir la violència per raó de gènere i sexe.....	14
3. Mesures de promoció de la convivència i el benestar.....	16
3.1. Actuacions del centre per a la promoció de la convivència i benestar.....	16
3.2. Actuacions del centre per a la prevenció de conflictes (maltractament, conflictes, situacions de risc, etc.).....	22
4. Tractament i gestió de la resolució de conflictes.....	23
4.1. Definició i correcció de les conductes contràries a les normes de convivència.....	25
4.2. Definició i correcció de les conductes greument perjudicials per a la convivència al centre.....	25
4.3. Propostes d'intervenció.....	26

5. Mesures per a la promoció de la coeducació.....	28
6. Mesures de promoció de la salut física, mental i del benestar emocional.....	30
7. Mesures d'acollida intercultural i lingüística.....	31
8. Protocols.....	32
8.1. Protocol d'assetjament i ciberassetjament escolar.....	33
8.2. Protocol de prevenció, detecció i actuació davant les violències masclistes als centres educatius.....	33
8.3. Protocol d'acompanyament a l'alumnat trans.....	34
8.4. Protocol d'actuació en cas de risc autolític detectat als centres educatius.....	34
9. Propostes de formació per a tota la comunitat educativa, adreçades a la prevenció i la gestió positiva dels conflictes i dels diversos tipus d'assetjament.....	35
9.1. Formació adreçada a l'alumnat.....	35
9.2. Formació adreçada al professorat i al personal del centre.....	36
9.3. Formació adreçada a les famílies.....	36
10. Seguiment i avaluació del pla de convivència.....	37

REFERÈNCIES NORMATIVES

- Decret 4/2023 de 13 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament orgànic de les escoles infantils públiques, els col·legis d'educació primària, els col·legis d'educació infantil i primària, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb ensenyaments elementals de música, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb educació secundària i els instituts d'educació secundària de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears- Llei Orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació.
- Art. 16 del Decret 4/2023 de 13 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament orgànic de centres.
- Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOMLOE).
- Decret 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears (BOIB de 23-12-2010)
- Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears (BOIB núm. 38 - 17/3/2022)
- Protocol d'assetjament escolar (Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar)
- Protocol de prevenció, detecció i actuació davant les violències masclistes (Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar)
- Protocol d'actuació en cas de risc autolític (Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar).
- Protocol d'acompanyament a l'alumnat trans (Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar).
- Resolució del conseller d'Educació i Formació Professional de dia 24 de maig de 2023 per la qual s'estableixen les funcions i la composició de la Comissió de Convivència i Benestar i es crea la figura de la persona coordinadora per al benestar i la protecció de l'alumnat en els centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears (BOIB núm. 69 - 25/5/2023)

0. INTRODUCCIÓ

El Pla de convivència és el document que engloba el conjunt d'accions encaminades a la millora de la convivència en el centre educatiu i, per tant, recull les intervencions que el centre docent desenvolupa per tal de capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per a la convivència i la gestió positiva de conflictes.

En el marc d'una societat tecnològicament complexa, cultural i socialment diversa i econòmicament desequilibrada amb canvis permanents, importants moviments migratoris i noves i preocupants formes d'exclusió, entenem la convivència com la necessària relació entre persones basada en xarxes de sentit compartit.

És bàsic, per a la convivència, parlar molt i escoltar més, i fer-ho amb un to optimista i positiu. El diàleg suposa tenir una actitud d'escolta activa i estar disposat a canviar d'opinió davant els arguments de l'altre. Cal posar l'accent en les relacions i en tot allò que ens uneix més que en el que ens separa. Els lligams afectius són elements bàsics per a la construcció de personalitats equilibrades. En la convivència escolar no es dona un simple contacte passiu, una coincidència en un espai; l'altre/a hi és present, ens importa i genera emocions i sentiments.

El conflicte és inevitable i forma part de les relacions socials d'una societat oberta i complexa. Cal afrontar cada conflicte des de la singularitat, evitant les generalitzacions i a partir de la cultura de la mediació. Aquests són els fonaments d'una escola inclusiva i d'una educació intercultural que han de contribuir a garantir la igualtat i a respectar la diversitat en una societat més cohesionada i menys excloent.

Aquest Pla de Convivència s'ha elaborat d'acord amb la legislació vigent. D'aquesta normativa s'han recollit els punts de més interès per al normal funcionament del centre. Tot allò no recollit en el present Pla estarà subjecte a allò disposat a la normativa vigent, recollida a l'apartat *Referències Normatives*.

1. CARACTERÍSTIQUES I ENTORN DEL CENTRE EDUCATIU

1.1. Descripció de les característiques del centre i de l'entorn

L'IES Sant Agustí està situat en un indret rural a prop de la zona residencial de Cala de Bou (que es troba al costat del mar i té una gran incidència turística), al costat del CEIP Es Vedrà i a la vora de la carretera que uneix la zona de Cala de Bou amb la carretera que va a Sant Agustí i a Sant Josep. El centre és una construcció respectuosa amb el medi ambient (es pot percebre en aspectes com l'aprofitament de les aigües reciclades, l'elecció dels materials, vidres dobles i voladissos per estalviar energia i aprofitar la llum natural, instal·lació de plaques solars, sistema de calefacció radial, etc.) i que està estructurada en dos blocs units per la biblioteca.

L'IES Sant Agustí, inaugurat el curs 2002/03, consta de 28 unitats i està preparat per acollir uns 600 alumnes. Disposa, a més de les aules polivalents, de tres aules d'informàtica, dos tallers de tecnologia, dos d'educació plàstica i visual, una aula de música, una d'audiovisuals, tres laboratoris, una aula per a la FPGM de cures d'auxiliar d'infermeria, una aula UEECO, un gimnàs, una biblioteca i aules de suport. Té tres col·legis adscrits: el CEIP l'Urgell, el CEIP Es Vedrà i el CEIP Ses Planes.

Per analitzar l'**entorn** en què es troba ens basem, sobretot, en les enquestes ISEC (Índex Socioeconòmic i Cultural) realitzades cada curs, per la comissió lingüística de l'institut, en la informació que rebem del nostre alumnat i en el propi coneixement d'aquest entorn.

L'alumnat de l'IES Sant Agustí pertany essencialment al municipi de Sant Josep de sa Talaia, encara que també s'acull alumnat de fora del municipi, especialment de Sant Antoni de Portmany. Sant Josep és un municipi molt extens i dispers en el qual hem d'establir tres nuclis urbans principals (només ens fixem en aquells relacionats amb el nostre centre): els pobles de Sant Josep i de Sant Agustí i la zona de Cala de Bou (Port des Torrent); per una altra banda, són moltes les famílies que viuen en zones rurals i turístiques (Benimussa, Es Cubells, Cala Vadella, Cala Tarida...), a cases aïllades o disperses.

La gran majoria del nostre alumnat és d'origen espanyol (un 80 %); la resta és de procedència força heterogenia: Alemanya, Argentina, Brasil, Bèlgica, Colòmbia, Cuba, Equador, Estats Units, Filipines, França, Israel, Itàlia, Marroc, Mèxic, Nova Zelanda, Paraguai, Perú, Polònia, Regne Unit, Romania, Senegal, Suïssa, Ucraïna, Uruguai i Veneçuela. En total hi ha més de 20 nacionalitats diferents, la qual cosa reflecteix un alt nivell de diversitat cultural i lingüística.

Segons enquestes recents de la comissió lingüística (realitzades durant el curs 24-25), l'alumnat de l'IES Sant Agustí prové d'entorns familiars on es parlen prop d'una vintena de llengües. Constatam, idò, una àmplia varietat lingüística. La llengua familiar predominant és el castellà (devers el 70% de l'alumnat l'usa en l'àmbit familiar), seguida del català (30%). Devers el 7% utilitza anglès o àrab, al voltant del 4% l'italià, i entre el 2,2% i el 1,5% hi trobam el francès, l'alemany, el portuguès i el romanès. Altres llengües apareixen de forma més testimonial, amb percentatges inferiors a l'1%; són el guaraní, el polonès, el wòlof, el basc, l'hebreu, l'amazic, el rus i l'ucraïnès.

S'observa també en aquestes enquestes el procés de minorització social de la llengua catalana (el referit 30% el tenen com a llengua familiar), i també s'observa que aquest procés s'està accentuant (28,3% a segon d'ESO i 19,1% a primer d'ESO).

Cal dir també que el nostre centre, com a institut que es troba en un municipi d'Eivissa que basa gran part de la seva activitat en el turisme, rep durant tot el curs alumnat nouvingut, sobretot a ESO, en tots els nivells. Aquesta arribada constant d'alumnat fa que tinguem com a repte acollir-lo de la millor manera possible, per tal que es pugui integrar el més ràpidament possible al centre i a l'entorn. Aquest fet es relaciona, per una banda, amb la necessitat de fer servir el català com a llengua d'acollida per tal que pugui aprendre les dues llengües cooficials (el castellà s'usa més al carrer i al pati), i per altra banda, amb la necessitat de comptar amb un bon pla d'acollida que cal anar revisant any rere any.

La **família** tipus és formada pel pare, la mare i dos fills (en els casos de famílies monoparentals, els fills viuen habitualment amb la mare) i el seu nivell cultural és mitjà si ens basam amb l'índex Socioeconòmic i cultural del centre, actualitzat cada curs, que és d'un 0,09; és a dir, molt a prop de la mitjana de Balears.

Pel que fa a les associacions i a les infraestructures de l'entorn. Sant Josep, Sant Agustí, Es Cubells i Cala de Bou disposen d'infraestructures de serveis esportius (camps de futbol, pista poliesportiva, piscina coberta) i de serveis socials (biblioteca municipal, sala d'exposicions...), així com d'algunes entitats cíviques (grup folklòric, associació de veïns, associació de pares i mares, etc.).

1.2. Estudi i valoració de la convivència al centre, amb la identificació i anàlisi dels aspectes que afavoreixen o dificulten la convivència, especialment en casos d'assetjament i ciberassetjament.

Entre les accions que es duen a terme, aquestes són les principals:

- **Aplicació de sociogrames:** utilitzar eines com Sociescuela, el sociograma del vaixell o dels cercles concèntrics per identificar dinàmiques de grup, lideratges i possibles situacions d'exclusió o conflicte.
- **Anàlisi de dades:** revisar les dades socioeducatives registrades al GESTIB, incloent protocols oberts per assetjament, ciberassetjament i altres situacions de risc, per detectar patrons i àrees de millora.
- **Enquestes de clima escolar:** implementar enquestes periòdiques a alumnat, famílies i professorat per recollir percepcions sobre la convivència i identificar necessitats específiques.

1.3. Estudi i valoració del tractament de la igualtat entre ambdós sexes i situacions de violència per qüestió de gènere.

Amb l'**alumnat** es promou la participació d'al·lots i al·lotes en les activitats del grup: elecció de delegats i delegades, l'organització de grups de treball (encara que, de vegades, no s'hi incideix conscientment i es formen els grups per afinitats i no sempre hi ha paritat), en les activitats del centre: representants al Consell Escolar, comissió medioambiental, programa de mediació... Es fomenta la participació de l'alumnat en totes les activitats del centre tant curriculars com extraescolars o complementàries, sense distinció de sexe.

Malgrat es veu una participació cada vegada més gran d'al·lotes, convé fer una tasca d'organització i funcionament per encaminar-nos cap a un centre realment coeducatiu.

Amb les **famílies** es procura tenir-ho en compte, especialment en el llenguatge escrit amb el qual ens hi adreçam.

Amb el **professorat**, s'ha tractat de forma oral en reunions d'equip educatiu i claustre la necessitat d'emprar un llenguatge no sexista, tenir cura dels materials, fomentar la participació i interrelació ambdós sexes.

Entre les accions que es poden dur a terme, aquestes són les principals:

- **Revisió del Pla de Coeducació:** Analitzar les activitats realitzades en el marc del pla, com tallers, xerrades i commemoracions (25N, 8M), i avaluar-ne l'impacte.
- **Detecció de violències masclistes:** Aplicar el Protocol de prevenció, detecció i actuació davant les violències masclistes als centres educatius per identificar i intervenir en casos de violència de gènere.
- **Formació de l'alumnat, el professorat i les famílies:** organitzar sessions formatives sobre igualtat de gènere i detecció de violències masclistes per al personal docent, per a les famílies i, sobretot, per a l'alumnat.

1.4. Estudi i valoració del tractament de la diversitat sexual i de gènere i situacions d'assetjament i violència per qüestió de diversitat sexual i de gènere.

Entre les accions que es duen a terme, aquestes són les principals:

- **Implementació del Protocol d'acompanyament a l'alumnat trans*:** assegurar que el centre aplica les mesures establertes per garantir els drets de l'alumnat trans*, incloent el respecte al nom sentit i l'ús d'espais corresponents a la seva identitat de gènere.
- **Creació d'espais segurs:** establir alumnat/professorat de suport o espais de trobada per a l'alumnat LGTBIQ+, fomentant la inclusió i el respecte.
- **Sensibilització de la comunitat educativa:** Realitzar activitats de sensibilització sobre diversitat sexual i de gènere, com jornades temàtiques o tallers participatius.

1.5. Respostes que el centre dona a les situacions de conflicte. Grau d'implicació i participació dels professors, dels alumnes i de les famílies en la resolució dels conflictes.

Entre les accions que es duen a terme, aquestes són les principals:

- **Aplicació del Protocol d'assetjament escolar:** seguir les fases establertes en el protocol actualitzat (maig 2024), que inclouen notificació, acollida, gestió inicial, intervenció i gestió final.
- **Promoció de pràctiques restauratives:** fomentar la mediació escolar i les reunions restauratives com a eines per a la resolució de conflictes, implicant activament alumnat, professorat i famílies.
- **Formació en resolució de conflictes:** oferir formació específica al professorat i a l'alumnat sobre tècniques de resolució de conflictes i comunicació assertiva.
- **Aplicació del programa TEI (Tutoria entre iguals):** fomentar la convivència positiva i la inclusió per mitjà del programa TEI.

1.6. Relació amb els serveis socials, sanitaris o d'altre tipus i recursos de l'entorn i de la comunitat.

a) Relació amb les famílies

Atesa la importància de mantenir bons canals d'informació i comunicació amb les famílies i poder establir-hi relacions fluïdes per tal de dur un seguiment constant dels processos d'ensenyament-aprenentatge i de les actituds i comportaments dels seus fills i filles, des del centre es desenvolupen una sèrie de mesures, entre les que destaquen les següents:

- Les famílies signen a inici de curs la Carta de Compromís del centre, que les compromet a respectar els principis morals i pedagògics, així com les normes més importants de l'institut.
- El mes de maig convoca una reunió amb les famílies del nostre futur alumnat dels dos centres adscrits de primària, i els informam dels aspectes més destacats relacionats amb l'organització, el funcionament, l'ideari i els estudis que s'imparteixen al centre. Després poden exposar tots els dubtes i poden fer les preguntes que vulguin per obtenir així la informació que desconeixen.
- En juny també organitzam una visita al centre amb el futur alumnat de primer d'ESO. Acompanyats dels seus tutors/es, són rebuts pel director i cap d'estudis, els quals els informen de diferents temes relacionats amb el centre i els seus estudis; després realitzen una visita guiada per totes les instal·lacions. Pensam que és positiva aquesta primera presa de contacte amb el que serà el seu futur lloc d'estudi.
- Els tutors/es tenen una hora fixa setmanal d'atenció a famílies dins el seu horari. Al mateix temps, a l'agenda del centre tenen tota la informació referent a aspectes organitzatius i de funcionament del centre. També tenen l'horari d'atenció a famílies de tots els professors membres de l'equip educatiu del grup del seu fill/a, així com dels membres de l'equip directiu.
- Sempre que hi ha una atenció especial, una adaptació o una incorporació a algun dels nostres programes convoquem els pares per informar-los i perquè donin el seu vistiplau a la seva participació. A l'igual que si hi ha amonestacions, avisos, resultats acadèmics no esperats, informacions internes, butlletins de notes cada avaluació,... també ens posam en contacte amb les famílies per escrit, per telèfon o convoca una cita des de tutoria o des de direcció.

b) Relació i cooperació amb els serveis educatius i socials externs al centre.

Pel que fa als serveis d'assistència social (serveis socials, salut mental, protecció de menors,...) cal destacar la manca de recursos personals amb què compten, tant a nivell municipal com a nivell insular i autonòmic.

El departament d'orientació en el desenvolupament de les seves funcions estableix contacte i col·laboració amb altres equips de professionals i Institucions, amb la finalitat de planificar la resposta adequada a les necessitats i característiques del nostre alumnat.

Es prioritzarà la intervenció en relació a facilitar el traspàs d'informació de l'alumnat amb NESE que canvia d'etapa, amb la finalitat d'aconseguir tota la informació necessària per a planificar la resposta educativa més adequada a les característiques de l'alumnat amb NESE per a l'accés, permanència i promoció en el sistema educatiu.

Els serveis amb els quals es coordina al llarg del curs són:

- EOEP. Equip d'orientació educativa i psicopedagògica .

- SERVEIS SOCIALS: Serveis d'atenció primària de l'Ajuntament de Sant Josep, Conselleria de Benestar social. També amb els serveis Socials de Sant Antoni ja que també tenim alumnat d'aquest municipi.
- Educador/a de l'Ajuntament de Sant Josep (Programa Alter)
- Servei de Protecció de Menors (SPM)
- Polícies Tutors Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia
- Guàrdia Civil
- Equips específics de la Conselleria d'Educació (EADISOC, EAC, EACI i EADIVI).
- Convivèxit
- Servei d'Atenció Educativa Domiciliària (SAED)
- Centres d'Educació Primària de la zona adscrits.
- Departaments d'Orientació de la resta d'Instituts d'Educació Secundària d'Eivissa i Formentera.
- Servei d'Innovació Educativa de la Conselleria d'Educació.
- Servei d'Inspecció Educativa d'Eivissa Formentera.
- CEP. Centre de Professorat .
- CEPCA
- Unitat de Salut Mental Infanto Juvenil (UCSMIA)
- NOUSIS
- Associacions: Asperger d'Eivissa i Formentera (AIF), APNEEF, APFEM, ACTEF, DISFAM.

c) Altres cooperacions

La col·laboració amb l'Ajuntament de Sant Josep es concreta en les següents activitats conjuntes:

- Patrocini d'activitats i premis i préstec d'un escenari, on es fan les actuacions musicals dels alumnes i el lliurament de premis, en el Dia del Centre i en la Festa de Graduació dels nostres alumnes de 4t, 2n de Batxillerat, FPGB i CFGM.
- Ajudes al transport en realitzar sortides per activitats complementàries i extraescolars.
- Realització del programa d'educació vial .
- Participació de l'agrupació de Protecció Civil del municipi en el simulacre d'evacuació del centre.
- Ús de les instal·lacions del centre per realitzar classes per a adults, activitats esportives, torneigs i exposicions diverses.
- Plens infantils i juvenils.
- Programa Policia - tutor.
- Finançament del programa TEI.
- El Govern Balear ens facilita l'aula mòbil de ciències naturals, plantes autòctones per replantar el patí i personal de l'IBANAT per ajudar-nos a fer-ho; conferències, xerrades i altres activitats.
- L'Ajuntament financia algunes activitats del centre (com el taller d'il·lustració científica o les xerrades d'Amics de la Terra).

Altres organismes i institucions amb les quals ens relacionam i cooperam, especialment en la realització d'activitats, tallers o xerrades sobre temes transversals com Fons Pitiús, Amics de la Terra, CEPCA i Atenció Primària de l'IBsalut, Guàrdia Civil, etc.

Pel que fa la relació amb altres centres educatius, cal destacar aquests aspectes:

- Coordinació amb els centres d'educació primària adscrits, CEIP l'Urgell, CEIP Es Vedrà i CEIP Ses Planes, d'acord al Pla de traspàs d'EP a l'ESO.
- Relacions amb els centres de secundària, sobretot a partir de les reunions de l'associació de directors i dels departaments d'Orientació.
- Col·laboració amb centres del país i l'estranger a través dels programes ERASMUS+.
- Adhesió al programa PROA+, finançat per fons europeus i amb el qual intentam millorar la convivència i participació d'alumnat i famílies en el centre.

2. OBJECTIUS I LÍNIES GENERALS D'ACTUACIÓ

El Pla de Convivència del centre estableix les línies estratègiques que orienten totes les actuacions destinades a garantir una convivència positiva, inclusiva i saludable dins la comunitat educativa. Els objectius que es pretenen aconseguir amb el desplegament del present pla de Convivència a fi d'assolir la finalitat general de millorar la convivència al centre són:

1. Aconseguir la integració efectiva de tots els membres de la comunitat educativa, en un marc inclusiu d'acollida de la diversitat.
2. Promoure la participació de l'alumnat i de les famílies.
3. Promoure accions i iniciatives de gestió emocional a favor del benestar de la comunitat educativa, per poder gaudir d'una vida sana.
4. Impulsar les relacions positives entre els membres de la comunitat educativa.
5. Prevenir els conflictes i, si se'n produeixen, facilitar-ne la gestió positiva.
6. Prevenir la violència per raó de gènere i sexe.

A continuació es desenvolupen un a un els objectius generals i algunes estratègies específiques per fer-los efectius.

2.1. Aconseguir la integració efectiva de tots els membres de la comunitat educativa, en un marc inclusiu d'acollida de la diversitat

L'educació secundària és una etapa decisiva per afavorir la inclusió de tot l'alumnat. Cal garantir que totes les persones, independentment del seu origen, identitat o condició, se sentin ben vingudes i valorades dins del centre.

En un centre com el nostre, on coincideixen més d'una vintena de nacionalitats i en el qual bastants alumnes –la majoria provinents d'altres indrets– es matriculen una vegada començat el curs, la integració de l'alumnat és un objectiu essencial; i per aquesta raó una de les nostres prioritats a l'hora de gestionar els recursos humans i materials disponibles és atendre aquesta gran diversitat mitjançant diferents plans i actuacions.

Estratègies específiques:

- Desenvolupar un **protocol d'acollida per a l'alumnat nouvingut**, amb suport lingüístic i emocional.
- Crear espais de **trobada intercultural** (com tallers, jornades o exposicions) per visibilitzar la diversitat.
- Treballar la inclusió des del currículum mitjançant activitats a les àrees de tutoria, socials o ètica.
- Formació específica per al professorat sobre **educació inclusiva i gestió de la diversitat**.

2.2. Promoure la participació de l'alumnat i de les famílies

Una convivència sana passa per la corresponsabilitat. Cal fomentar el protagonisme de l'alumnat i la implicació de les famílies en la presa de decisions i en la vida del centre.

La situació del centre en un indret rural, la manca de transport públic i la dispersió en un àrea molt extensa dins el municipi dels habitatges familiars, i els horaris de feina d'ambdós progenitors són alguns aspectes que no ajuden ni a la presència de les famílies al centre ni, en general, a la seva implicació en els actes relacionats amb la vida acadèmica. Malgrat les iniciatives que es prenen des de l'institut i des de l'APIMA (comunicats diversos, apercibiments, amonestacions, trucades telefòniques, convocatòria de reunions, activitats conjuntes i participatives...), aconseguir una major implicació de les famílies és un assumpte pendent.

Estratègies específiques:

- Reforçar i dinamitzar el **Consell d'Alumnes** amb representants actius a cada grup i comissions de convivència.
- Potenciar les **assemblees d'aula mensuals** per detectar inquietuds i millorar la comunicació interna.
- Crear un **espai virtual per a famílies** amb informació útil i canals de participació (formularis, suggeriments, fòrums).
- Organitzar trobades trimestrals o tallers formatius per a famílies sobre temes d'interès (normes, ús de pantalles, etc.).

2.3. Promoure accions i iniciatives de gestió emocional a favor del benestar de la comunitat educativa, per poder gaudir d'una vida sana

La gestió emocional és clau per a la convivència. Cal dotar l'alumnat, el professorat i les famílies d'eines per identificar, expressar i regular les emocions de manera saludable.

Estratègies específiques:

- Implantar un **programa de tutoria emocional** amb activitats setmanals adaptades a cada nivell.
- Crear un **espai de benestar** dins del centre: el **racó de la calma**. Aquest és un espai on és un espai destinat a afavorir la regulació emocional de l'alumnat. La seva finalitat és oferir un lloc tranquil on els estudiants puguin retirar-se temporalment quan se senten desbordats o alterats, cosa que permet reduir l'estrès i recuperar l'autocontrol abans de reincorporar-se a l'activitat acadèmica. També fomenta l'autoconeixement i l'aprenentatge d'estratègies de gestió emocional. En definitiva, contribueix a millorar la convivència i el benestar dins el centre educatiu.
- Desenvolupar tallers trimestrals de **mindfulness, relaxació o comunicació no violenta** amb suport extern si cal.
- Oferir suport emocional puntual a càrrec de l'equip de tutories i orientació, especialment en situacions de crisi personal o familiar.

2.4. Impulsar les relacions positives entre els membres de la comunitat educativa

Fomentar el respecte, l'empatia i la col·laboració és essencial per prevenir conflictes i consolidar un bon clima escolar. En un centre de secundària, les hores de permanència de professorat, alumnes i personal no docent solen estar dedicades a activitats lectives i complementàries en els dos primers casos i a la seva feina específica en l'últim. És per això que el temps disponible per dedicar-se a les relacions personals és escàs, malgrat que aquesta feina ja implica una relació diària a l'aula i al centre en totes aquelles activitats que s'hi desenvolupen. En relació a les famílies, ja hem comentat al punt anterior la necessitat d'aconseguir-hi una més estreta implicació i els esforços que es fan. De totes maneres, des de l'institut es promouen activitats o es participa en activitats promogudes per altres entitats (Ajuntament, associacions veïnals, APIMA i altres) per tal d'ampliar i enriquir les relacions personals entre els membres de la comunitat educativa i reforçar el sentit de pertinença al centre i la integració d'aquest al municipi.

Estratègies específiques:

- Aplicar metodologies actives i cooperatives a l'aula (grups d'aprenentatge, ABP, treballs col·laboratius).
- Impulsar un **programa de tutoria entre iguals** on alumnat més gran fa de referent dels més joves.
- Celebrar **jornades de convivència** amb activitats lúdiques i de cohesió (sortides, dinàmiques, torneigs esportius).
- Implementar dinàmiques de **resolució de conflictes i habilitats socials** a tutoria o ètica.

2.5. Prevenir els conflictes i, si se'n produeixen, facilitar-ne la gestió positiva

Els conflictes són inevitables, però poden esdevenir oportunitats educatives si es gestionen amb eines restauratives i des del diàleg. El professorat ha d'aprofitar les situacions que ens presenta la vida escolar per ajudar el nostre alumnat en l'assimilació dels valors bàsics de la convivència i la prevenció de conflictes.

Com ja hem assenyalat anteriorment, una de les prioritats que guia la gestió de l'equip directiu (amb el suport i la col·laboració del claustre i del consell escolar) des de què es va obrir el centre és la prevenció de conflictes i, en cas de què ja s'hagi produït, intentar gestionar-lo des del diàleg, la comunicació amb les famílies, la mediació quan és possible i/o l'aplicació de les sancions contemplades a les normes de convivència.

A l'IES Sant Agustí es segueix la normativa vigent respecte a l'assetjament escolar. S'entén per assetjament escolar qualsevol maltracte psicològic, verbal o físic produït entre els escolars de forma reiterada. Fa referència a les conductes intimidatòries, d'amenaça, aïllament i tiranització que duu a terme el bully (agressor/a) sobre un alumne/a víctima i que es reitera en el temps. No es tracta d'un episodi esporàdic, si no persistent, que pot durar setmanes, mesos, i fins i tot, anys. L'assetjament escolar, fenomen normalment difícil de detectar, és un comportament que afecta a tot el grup perquè alguns alumnes actuen directament sobre altres, però la resta en són espectadors que observen, sovint, sense intervenir. És per això que les accions s'han d'encaminar a:

1. Afavorir la cohesió del grup, ja que s'ha demostrat que aquells grups en els que hi ha millors relacions i no hi ha alumnes aïllats, són grups amb poc o gens d'assetjament
2. Sensibilitzar sobre l'assetjament, explicant què és i presentant-lo com un comportament inacceptable.
3. Detectar els possibles casos, si és possible abans de que tinguin una gran intensitat

Estratègies específiques:

- Formar alumnat i professorat en **mediació escolar i cultura restaurativa**.
- Crear un **Servei de Mediació** amb alumnat mediador i suport del departament d'orientació.
- Fer servir **cercles de diàleg** per tractar conflictes o temes delicats a l'aula.
- Elaborar un **protocol intern de gestió de conflictes** amb accions clares, escalables i educatives.

2.6. Prevenir la violència per raó de gènere i sexe

Cal garantir que el centre sigui un espai lliure de violències masclistes i LGTBIfòbiques, on totes les identitats siguin reconegudes i protegides. El centre com a agent social, té el compromís d'ensenyar l'alumnat a establir relacions més igualitàries i justes entre homes i dones, unes relacions que no busquin assolir la uniformitat dels sexes, sinó ser més respectuoses i igualitàries, fent als homes i a les dones coparticipis del canvi social cap a una vida més saludable, en igualtat de drets, oportunitats i deures.

Estratègies específiques:

- Desenvolupar un **pla coeducatiu de centre**, transversal i integrat en totes les etapes.
- Participació en el Programa d'Identitat de Gènere, impartit pel Xiringuito teatre i subvencionat per l'Ajuntament de Sant Josep
- Participació en les programes Sextima impartit pel CEPCA en coordinació amb el Servei de Salut o En Parlem, impartit per tècnics del CEPCA.
- Inclusió en el PAT d'una sèrie d'activitats que es proposen a tutors i tutores per a realitzar a l'hora de tutoria.
- Incloure activitats de **sensibilització sobre rols de gènere, relacions sanes, identitat i orientació sexual**.
- Commemorar dies internacionals com el **25 de novembre** (contra la violència de gènere) i el **17 de maig** (contra la LGTBIfòbia).
- Establir un **protocol d'actuació davant de situacions de violència de gènere o discriminació**, amb accions immediates i suport psicològic i pedagògic.

Quan tenguem un/a alumne/a amb aquestes característiques s'actuarà seguint les instruccions del Protocol d'acompanyament a l'alumnat trans de les Illes Balears i la Resolució de la directora general de Primera Infància, Atenció a la Diversitat i Millora Educativa, a proposta del director de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar, per la qual s'aprova la Instrucció que regula l'actualització i reactivació de la Comissió d'Assessorament i Acompanyament a les Persones LGTBIQA+ en la Comunitat Educativa. Tenint en compte aquests documents es preveuen dur a terme tota una sèrie d'actuacions:

Nom sentit

S'ha d'indicar al professorat i al personal d'administració i serveis del centre que es dirigeixi a la persona trans pel nom que hagi triat. S'ha de respectar el seu dret a utilitzar aquest nom en totes les activitats docents i extraescolars que es realitzin al centre, incloent-hi els exàmens.

S'ha d'evitar divulgar la seva condició de persona trans* a la resta de la comunitat educativa. És molt important aconseguir l'equilibri adequat entre el suport de les persones que envolten la persona que realitza el trànsit i el seu dret a la intimitat i confidencialitat durant el procés, respectant la seva decisió sobre el moment adequat per donar-lo a conèixer i les persones destinatàries d'aquesta informació.

Dades administratives

S'haurà d'adequar tota la documentació administrativa a fi de tenir en consideració el nom i el gènere amb el qual s'identifica l'alumne o alumna. Les passes a seguir per part de la família i els documents necessaris per sol·licitar el canvi de nom, es troben en el Protocol de detecció, comunicació i actuacions per alumnes transsexuals i transgènere als centres educatius redactat per la Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa de la Conselleria d'Educació i Universitat de les Illes Balears.

Imatge i vestimenta

S'ha de respectar la imatge física de l'alumnat trans i, per tant, s'ha de garantir la lliure elecció de la seva indumentària. S'ha de garantir la llibertat en l'ús de la vestimenta amb la qual l'alumnat per raó del seu gènere s'identifica.

Agrupaments

S'evitarà dur a terme activitats diferenciades per sexe i si en alguna ocasió estigués justificada aquesta diferenciació, el professorat ha de tenir en compte el gènere amb el qual l'alumne o alumna s'identifica.

Instal·lacions

Si es realitzen activitats diferenciades per gèneres, s'ha de tenir en compte el gènere de l'alumnat trans, i se n'ha de garantir l'accés i l'ús de les instal·lacions del centre, banys i vestuaris inclosos, d'acord amb la seva identitat de gènere

Mesures de prevenció, detecció i intervenció davant possibles casos de discriminació, assetjament escolar, violència de gènere o maltractament infantil per identitat de gènere

Davant conductes de discriminació, exclusió, agressió o de possible assetjament escolar, violència de gènere o maltractament infantil que es puguin produir s'ha d'activar el protocol d'assetjament escolar, sense perjudici de les mesures correctores que calgui adoptar davant conductes que atemptin contra la dignitat personal d'altres membres de la comunitat educativa.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tingui coneixement o sospites d'una situació d'assetjament escolar, violència o maltractament infantil sobre algun alumne o alumna per identitat de gènere, tindrà l'obligació de comunicar-ho a un/a professor/a, al tutor/a, l'orientador/a o a l'equip directiu.

En aquells casos en què, a causa de l'actitud del pare, la mare o l'entorn familiar cap a la identitat de gènere de l'alumne o alumna, es detecti algun dels indicadors de maltractament recollits en el full de detecció i notificació del Registre Unificat de Maltractament Infantil de les Illes Balears (RUMI) s'ha de tramitar d'acord amb el que estableix el Protocol marc interdisciplinari d'actuacions en casos de maltractament infantil a les Illes Balears.

3. MESURES DE PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA I EL BENESTAR

3.1. Actuacions del centre per a la promoció de la convivència i benestar.

En un centre educatiu com el nostre, les actuacions per prevenir conflictes són molt nombroses i afecten diferents agents de la comunitat educativa. A continuació parlem d'aquests agents i de les seves funcions en aquest sentit.

La **Comissió de convivència i benestar** és clau en relació amb la prevenció de conflictes al centre. Tal com recullen les NOFIC del centre, la Convivència positiva i el benestar personal i social, que determina el clima de l'aula i del centre és un pilar fonamental pel correcte desenvolupament de l'educació competencial i integral de l'alumnat. Actualment l'organització i funcionament de l'àmbit del benestar i la convivència als centres educatius està regulada pel *Decret 121/2010, de 10 de*

desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears, i la Resolució del conseller d'Educació i Formació Professional de dia 24 de maig de 2023 per la qual s'estableixen les funcions i la composició de la Comissió de Convivència i Benestar i es crea la figura de la persona coordinadora per al benestar i la protecció de l'alumnat en els centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears (BOIB núm. 69 de 25 de maig).

Aquestes són les funcions d'aquesta comissió:

- Dissenyar i coordinar la realització d'estudis de la convivència en el centre, que serveixin per a la presa de decisions.
- Impulsar la recollida i formulació de propostes que contribueixin a millorar la convivència.
- Coordinar la redacció i revisió del pla de convivència del centre.
- Impulsar i innovar propostes dirigides a la resolució positiva de conflictes escolars.
- Coordinar l'aplicació de les mesures contingudes al pla de convivència.
- Aplicar les mesures de prevenció i els protocols corresponents en cas d'assetjament, violència o vulnerabilitat.

La **Comissió de Coeducació** també esdevé important per a la prevenció de conflictes. Aquestes són les funcions de la comissió de Coeducació:

- Desenvolupar programes educatius que abordin temes com els estereotips de gènere, la violència masclista, la discriminació de gènere i altres qüestions relacionades amb la igualtat de gènere.
- Planificar i coordinar activitats, tallers i xerrades sobre igualtat de gènere, diversitat sexual i prevenció de la violència de gènere, amb la participació d'experts en el camp.
- Implementar campanyes i iniciatives destinades a promoure el respecte mutu, la tolerància i la inclusió de totes les identitats de gènere i orientacions sexuals dins de la comunitat educativa.
- Organitzar sessions de formació i sensibilització per al professorat i el personal de l'institut sobre qüestions de gènere, amb l'objectiu de crear un entorn educatiu més inclusiu i respectuós.
- Proporcionar suport i orientació a les víctimes de violència de gènere dins de la comunitat educativa, així com coordinar recursos i serveis d'assistència externs.
- Revisar i avaluar els materials educatius utilitzats a l'institut per garantir que reflecteixin valors d'igualtat de gènere i promoguin la diversitat i la inclusió.
- Treballar per crear espais segurs i acollidors per a tothom, independentment del gènere o l'orientació sexual, fomentant la participació i la participació equitativa de tots els membres de la comunitat educativa.
- Realitzar un seguiment i avaluar l'impacte de les seves iniciatives en la promoció de la igualtat de gènere i la coeducació, identificant àrees d'èxit i àrees de millora.

La **Comissió TEI** és responsable de la implementació i seguiment del programa de Tutoria Entre Iguals. Aquest és un projecte educatiu innovador per millorar la integració escolar, la convivència entre els estudiants i, principalment, per prevenir l'assetjament escolar. És un programa basat en l'acompanyament de l'alumnat de 3r d'ESO, a l'alumnat de 1r d'ESO (nous en el centre). Cada alumne/a de 1r d'ESO tindrà un tutor/a emocional de 3r d'ESO, que estarà prop d'ell/a amb la finalitat d'ajudar-lo/la a integrar-se en el centre, reduir la seva inseguretat, mediar en conflictes, actuar com a referent per a la millora de la seva autoestima i disminuir els desequilibris de forces que causen

l'assetjament escolar. Es pot llegir informació més detallada al [web](#) del programa.

En aplicar el TEI, se sensibilitzarà l'alumnat contra l'assetjament escolar i a favor d'un model de relació entre companys/es basat en el respecte mutu, la corresponsabilitat i la solidaritat. Aquest model de relació entre companys/es serà reforçat durant les hores de tutoria i en diferents moments del curs. En aquestes sessions, el coordinador/a del programa, el departament d'orientació i els tutors/es de l'alumnat de 1r i 3r d'ESO realitzaran una sèrie d'activitats, dinàmiques i reunions per aconseguir els objectius del programa.

El professorat ha fet una formació específica impartida per Andrés González Bellido, psicòleg, orientador, que serà el nostre assessor durant els tres primers anys del programa, el qual es troba explicat a la pàgina web del centre. A més, al centre hi haurà la figura de coordinador TEI, el qual tindrà les següents funcions s'inclou:

- Coordinar la formació del professorat, de les famílies i de l'alumnat en matèria de convivència i prevenció de conflictes.
- Organitzar les parelles de tutoria entre alumnat de diferents cursos.
- Fer el seguiment i l'avaluació del programa TEI.
- Promoure activitats que fomentin la inclusió, l'empatia i el respecte entre iguals.

Les **Normes d'Organització, Funcionament i Convivència (NOFIC)** del centre, aprovades el juny del 2024, són l'instrument normatiu que cerca regular, entre altres coses, la convivència al centre.

Aquestes NOFIC són una eina que ha de servir per regular la vida interna del centre, establint de forma clara i coherent l'organització i les relacions entre els diferents sectors que formen part de la comunitat educativa.

Aquest document i la seva aplicació es desenvoluparan tenint sempre presents els principis generals següents:

- a.- Assegurar l'ordre intern que permeti assolir en major plenitud els objectius educatius.
- b.- El desenvolupament de l'educació i la convivència dins un marc de tolerància i respecte a la llibertat de l'individu, la seva personalitat, raça, sexe, cultura i conviccions.
- c.- El dret de tots els membres de la comunitat escolar a intervenir en les decisions que els afectin mitjançant els seus representants.
- d.- L'orientació dels/de les alumnes perquè puguin assumir progressivament la responsabilitat de la seva pròpia educació.
- e.- Autoavaluació i proposició d'esmenes a la present normativa (NOFIC), segons s'evolucioni i s'adapti a la realitat escolar.

En aquestes normes, accessibles per a tota la comunitat educativa, podem trobar normes relatives a:

- La conservació de les instal·lacions.
- L'organització dels espais d'ús comú.
- Funcionament i ús de la biblioteca.
- Funcionament i ús del gimnàs.

- Utilització dels laboratoris.
- Ús de les aules de tecnologia.
- Ús de les aules d'informàtica.
- Ús del transport escolar.

Les NOFIC també recullen informació relativa als **drets i deures** dels membres de cada sector de la comunitat educativa, d'acord amb la normativa vigent:

Tots els membres de la comunitat educativa han de coordinar les seves actuacions de manera integrada a fi de garantir la qualitat i l'equitat, el respecte dels drets de tothom i l'adequada convivència als centres.

L'administració educativa i els centres han d'adoptar mesures perquè el conjunt de la comunitat educativa disposi de vies de participació activa, accés a la informació i mecanismes que facilitin la representació i fomentin la seva formació en aquests àmbits.

Així mateix, tots els membres de la comunitat educativa tenen els drets i deures reconeguts en les normes bàsiques de l'Estat i en la present llei.

Els drets i els deures de l'alumnat són aquells recollits en els articles 51 i 52 de la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears (BOIB núm. 38 - 17/3/2022). Cal especificar la regulació del dret a la manifestació col·lectiva de discrepàncies de l'alumnat, tal com recull l'article 14 del Decret 121/2010.

Els drets i els deures de les famílies són aquells recollits en els articles 55 i 56 de la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears (BOIB núm. 38 - 17/3/2022).

Pel que fa al personal docent, és el conjunt de professionals que exerceixen la responsabilitat principal del procés educatiu als centres i l'autoritat que se'n desprèn. Aquesta responsabilitat inclou la transmissió de coneixements, habilitats i valors i l'acompanyament educatiu de l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge i desenvolupament personal, així com la col·laboració amb l'administració educativa en la detecció de les dificultats d'aprenentatge i la iniciació dels procediments per a una intervenció educativa adient.

Els membres dels equips directius i el professorat seran considerats autoritat pública, d'acord amb la normativa bàsica. En els procediments d'adopció de mesures correctores en l'àmbit educatiu, els fets constatats pel personal docent i els membres dels equips directius dels centres tindran valor probatori i gaudiran de presumpció de veracitat llevat que es provi el contrari, sense perjudici de les proves que, en defensa dels respectius drets o interessos, puguin assenyalar o aportar els propis alumnes.

Els drets i deures del personal d'administració i serveis (PAS) està establert en l'article 62 de la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears (BOIB núm. 38 - 17/3/2022).

És important també destacar que s'ha de respectar el dret dels membres de la comunitat educativa a desconnectar digitalment de les activitats lectives i no lectives de caràcter telemàtic, respectant el temps de descans diari i setmanal, les vacances i la conciliació familiar. Així, s'ha de garantir el respecte a les jornades laborals dels docents i lectives de l'alumnat, i limitar l'ús professional i educatiu de les comunicacions digitals fora d'hores de treball, sobretot en els casos de teletreball i activitat lectiva telemàtica. (Instruccions sobre l'horari general, l'horari de l'alumnat i l'horari dels

docents dels centres educatius de les Illes Balears sostinguts amb fons públics; d'acord amb l'article 88 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals).

El centre també té i fa extensives a tota la comunitat educativa una sèrie de **normes bàsiques de convivència**:

- La norma primera i fonamental és mostrar respecte entre i envers tots els membres de la comunitat educativa, és a dir, alumnes, professors/es, mares/pares d'alumnes i personal no docent.
- Per dur a terme l'activitat educativa, cal fer un bon ús de l'edifici, les instal·lacions, el mobiliari i el material escolar; així mateix, s'han de mantenir nets i ordenats passadissos, aules, serveis, patis i altres dependències.
- Cada classe haurà d'elaborar un inventari de l'estat de les aules a principi de curs, el qual es lliurarà a la secretària. Com a mínim al final de cada trimestre es revisaran les aules i els desperfectes seran pagats per qui els produeixi. Si no es descobreix l'autor, els pagarà el grup d'alumnes corresponent (la classe on s'hagi produït). Si és zona de domini comú, es podrà fer pagar al conjunt d'alumnes del centre.

L'article 45, del Decret 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears dicta que: "Els alumnes que, individualment o col·lectivament, causin danys de forma intencionada o per negligència a les instal·lacions del centre o al material, estan obligats a reparar el dany causat o a rescabalar el cost econòmic de la seva reparació. Igualment, els alumnes que sostraguin béns al centre han de restituir el que han sostret. En tot cas, els pares o representants legals dels alumnes en són responsables civils en els termes prevists en les lleis."

- L'assistència a classe és obligatòria.
- No es pot estar fora de les aules en temps de classe, ni entre una i altra classe sense autorització.
- L'alumnat només pot utilitzar el bar i la biblioteca en el temps d'esplai, tret de l'alumnat de batxillerat amb matrícula parcial, que hi pot romandre en hores no lectives.
- Es pot menjar i beure al pati, però no a l'aula (només aigua), als passadissos, la biblioteca ni al gimnàs.
- En temps d'esplai tots els alumnes han de sortir de l'aula. El professorat s'encarregarà de tancar, abans dels esplais i quan canviïn d'aula, i obrir puntualment la classe. El professorat que té classe abans dels esplais i a darrera hora ha de controlar que surtin tots els alumnes fora de l'aula i que quedi tancada.
- L'alumnat haurà de mantenir la neteja del centre i venir a classe amb unes condicions d'higiene adequades.
- No està permès dur aparells electrònics al centre (mòbils, mp3, consoles, auriculars, etc.). L'alumnat haurà de ser amonestat si fa un mal ús també dels rellotges intel·ligents.
- Les gorres ni les caputxes no es poden dur.
- Els patinets, monopatinos o vehicles similars s'hauran de deixar al pàrquing de motos.
- Quan sigui necessari, per poder donar classe de forma adequada, si un/a alumne/a és expulsat de la classe (darrera mesura i sempre amb la corresponent amonestació), el professorat li donarà sempre feina per fer, i en acabar la classe comprovarà que l'hagi feta. Aquests alumnes s'hauran d'anotar a la llista de consergeria i restaran a l'aula de reflexió. El professorat de

guàrdia enregistrarà aquesta expulsió a una carpeta que es troba a la mateixa aula.

- L'alumnat només pot sortir del recinte escolar en horari lectiu amb l'autorització de l'equip directiu. En cas contrari, serà amonestat i s'avisarà la família. Només estan autoritzats a sortir aquells alumnes de batxillerat que tinguin 18 anys i tinguin matrícula parcial.
- Si un/a alumne/a ha de sortir del centre, les famílies hauran de comunicar-ho amb antelació al tutor/a i a l'equip directiu (que serà qui donarà permís). L'alumnat no podrà sortir del centre sense que les famílies i el centre n'estiguin informats.
- Està prohibit fumar a tot el centre i també al pati. Els vàpers i qualsevol altre objecte que es faci servir per fumar també estan prohibits.

La **tutoria** és una peça clau en l'acompanyament personal, acadèmic i social de l'alumnat. Les seves funcions principals quant a la convivència inclouen:

- Fer el seguiment individual i col·lectiu de l'alumnat.
- Mantenir una comunicació fluïda amb les famílies per informar sobre l'evolució acadèmica i personal dels seus fills.
- Detectar possibles dificultats d'aprenentatge o de convivència i derivar-les als serveis corresponents.

La **junta de delegats i delegades** és l'òrgan de representació de l'alumnat. Les seves funcions són:

- Canalitzar les inquietuds, suggeriments i propostes de l'alumnat cap a l'equip directiu i altres òrgans del centre.
- Participar en la presa de decisions que afecten la vida escolar.
- Fomentar la participació activa i responsable de l'alumnat en les activitats del centre.

Els **equips docents** són responsables de la coordinació pedagògica i del seguiment acadèmic i personal de l'alumnat. Les seves funcions inclouen:

- Fer el seguiment del progrés acadèmic i personal de l'alumnat.
- Detectar i intervenir en situacions de conflicte o dificultats de convivència.
- Col·laborar amb altres professionals del centre per garantir una atenció integral a l'alumnat.

L'**equip d'orientació** té com a missió assessorar i donar suport a l'alumnat, al professorat i a les famílies en aspectes relacionats amb l'orientació acadèmica, professional i personal. Les seves funcions respecte a la convivència són:

- Dissenyar i implementar accions preventives que fomentin la cohesió del grup classe, les habilitats socials i la resolució pacífica de conflictes, contribuint així a un entorn escolar saludable.
- Col·laborar amb els equips docents en la planificació i aplicació de mesures pedagògiques que afavoreixin la inclusió i la participació activa de tot l'alumnat.
- Oferir orientació en la gestió de l'aula i en l'abordatge de situacions conflictives, promovent pràctiques educatives que reforcin la convivència positiva.
- Participar en la detecció i intervenció en casos de conflicte escolar, assetjament o altres situacions que afectin la convivència, treballant conjuntament amb altres professionals del centre per a la seva resolució.

- Coordinar-se amb serveis externs, com els Equips d'Assessorament Psicopedagògic (EAP), per oferir una resposta integral a les necessitats de l'alumnat implicat.
- Contribuir a la redacció, implementació i avaluació del Pla de Convivència del centre, assegurant que aquest inclogui mesures efectives per a la prevenció i gestió de conflictes, així com per a la promoció d'un entorn escolar inclusiu i respectuós.
- Proporcionar suport individualitzat a l'alumnat en aspectes relacionats amb la convivència, ajudant-los a desenvolupar habilitats socials i emocionals que afavoreixin relacions positives amb els companys i el professorat.
- Establir canals de comunicació amb les famílies per informar-les i implicar-les en les accions relacionades amb la convivència escolar.

L'**aula de reflexió** és un espai que pot ajudar a tots aquests agents a complir amb les seves tasques, ja que està destinat a la resolució pacífica de conflictes entre membres de la comunitat educativa. Les seves funcions són:

- Facilitar la comunicació entre les parts implicades en un conflicte.
- Promoure la responsabilitat i l'empatia entre l'alumnat.
- Fomentar la cultura del diàleg i la resolució pacífica de conflictes.
- Reduir la incidència de conductes disruptives i millorar el clima escolar.

3.2. Actuacions del centre per a la prevenció de conflictes (maltractament, conflictes, situacions de risc, etc.)

Davant conductes de discriminació, exclusió, agressió o de possible assetjament escolar, violència de gènere o maltractament infantil que es puguin produir s'ha d'activar el protocol d'assetjament escolar, sense perjudici de les mesures correctores que calgui adoptar davant conductes que atemptin contra la dignitat personal d'altres membres de la comunitat educativa.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tingui coneixement o sospites d'una situació d'assetjament escolar, violència o maltractament infantil sobre algun alumne o alumna per identitat de gènere, tindrà l'obligació de comunicar-ho a un professor o professora, el tutor o tutora, l'orientador o l'orientadora o a l'equip directiu, segons el cas, que ho comunicarà immediatament a direcció.

En aquells casos en què, a causa de l'actitud del pare, la mare o l'entorn familiar cap a la identitat de gènere de l'alumne o alumna, es detecti algun dels indicadors de maltractament recollits en el full de detecció i notificació del Registre Unificat de Maltractament Infantil de les Illes Balears (RUMI) s'ha de tramitar d'acord amb allò establert en el Protocol marc interdisciplinari d'actuacions en casos de maltractament infantil a les Illes Balears.

Davant un possible cas d'assetjament escolar o de qualsevol altre tipus de violència física o psicològica, s'ha de notificar a la direcció del centre, que serà responsable de posar en marxa les actuacions recollides en els diferents protocols de Convivència (veure punt 8)

D'altra banda, el centre creu en la **mediació** com a procés educatiu vol dir educar en el conflicte, comprendre'l i posar en pràctica totes les habilitats comunicatives i totes les estratègies adequades per gestionar els conflictes. La mediació escolar proporciona, als professionals de l'educació, una eina que permet ajudar les persones a decidir sobre elles mateixes.

Un projecte de mediació escolar treballa els valors de la tolerància, la participació, la col·laboració; fomenta la responsabilitat, el treball cooperatiu i l'autonomia personal. La finalitat és crear nous canals de comunicació, obrir nous espais de diàleg, preveure els conflictes abans que esclati la violència. I, també, desenvolupar les habilitats socials necessàries per conviure, com... ara l'empatia, l'assertivitat, saber escoltar, comprendre i expressar les emocions i els sentiments i saber adonar-se dels sentiments i de les emocions dels altres. Obre camí cap a la comunicació en tots els àmbits (socials i culturals): és una via imprescindible en les societats interculturals.

La mediació marca un camí cap a la col·laboració en la convivència pacífica. Treballa per millorar l'entorn educatiu dels centres envers la diversitat i implica tota la comunitat educativa.

Amb la mediació, en la qual hem d'anar fent millores al centre, es pretén:

- Promoure, entre l'alumnat, el coneixement de les persones que els envolten, amb la finalitat de millorar-ne les relacions interpersonals.
- Oferir a l'alumnat la possibilitat de gaudir dels avantatges de la mediació.
- Afavorir el respecte i l'enriquiment personal a partir de la diversitat de valors culturals que els ofereix l'entorn social i cultural en què es troben.
- Interactuar i intercanviar, a partir de la valoració positiva de la diferència, per poder arribar a una convivència compartida.
- Fomentar la reflexió cap al coneixement dels altres atenent a la diversitat cultural, ètnica, lingüística i social.
- Aconseguir que els al·lots i les al·lotes puguin prendre les seves pròpies decisions. Això vol dir treballar-ne la maduresa, la responsabilitat i l'autonomia.
- Entendre la mediació com una mesura preventiva abans que esclati el conflicte.

4. TRACTAMENT I GESTIÓ DE LA RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

L'objectiu de qualsevol tècnica de resolució democràtica de conflictes és actuar davant el conflicte dins un marc de cooperació i de negociació; es tracta de potenciar la creació d'espais de reflexió i de comunicació on es pugui exercir la participació, en definitiva, d'humanitzar el conflicte. Les passes generals que hem de donar per gestionar un conflicte de manera democràtica són:

1. Crear un atmosfera positiva que permeti tractar el conflicte. Això implica motivar i donar espai per què els conflictes puguin ser resolts dins un ambient de respecte i acceptació.
2. Formular el problema. Implica conèixer les diferents perspectives sobre el conflicte. Cada persona implicada ha de fer explícita la seva visió sobre el conflicte. S'ha d'evitar atacar a la resta, culpabilitzar, ridiculitzar,...
3. Aclarir les dimensions del conflicte. Després de què els implicats han pogut comentar la seva perspectiva del conflicte, es tracta de definir-ne les dimensions fonamentals, cercant els elements d'acord i els de desacord. L'objectiu és assolir-ne una visió conjunta i el més consensuada possible.
4. Cercar solucions. Es tracta d'aportar solucions que puguin ser assumibles per les parts en conflicte i que tenguin en compte els seus sentiments, necessitats, interessos i valors.

5. Avaluar les solucions. Es tracta de realitzar una reflexió sobre les solucions, descartant aquelles que no han set satisfactòries i deixant aquelles sobre les que hi ha un major grau d'acord.
6. Seleccionar aquella solució més satisfactòria per a tots els implicats. Intentarem que la solució sigui tan justa, equilibrada i realitzada com sigui possible.
7. Definir estratègies per a la posada en marxa de les solucions. Establirem la seqüència de decisions que permeti l'aplicació pràctica de la solució elegida.

Per fer front als conflictes i gestionar-los de manera eficaç, es podran tenir en compte aquestes consideracions:

- El conflicte és una oportunitat educativa, no un obstacle a eliminar: és impossible evitar que passin coses a el centre, sense conflicte no hi ha aprenentatge; hi ha conflictes que no són constructius i que s'han d'evitar o ignorar; són necessaris perquè l'alumnat refà la seva autoimatge, es posiciona davant l'adult, dóna vida al grup,...; es provoca quan perilla el seu equilibri i la seva seguretat; si els reprimim, eliminem o ocultem permanentment o en el mateix moment que succeeix, poden ressorgir posteriorment amb més força; el clima moral a l'IES es basa en el diàleg i la cooperació, i no es pot improvisar, és el resultat d'una construcció dia a dia; el diàleg s'aconsegueix quan hi ha un punt de trobada, fruit de l'empatia, la voluntat d'entendre's i la comprensió; el conflicte és necessari però no suficient, sense la seva resolució no hi haurà desenvolupament individual o col·lectiu.
- Els conflictes deuen treballar-se pactant, no guanyant. L'acord és una necessitat entre les parts; han de compartir la definició del problema, ja que els joves interpreten el conflicte egocèntricament; el diàleg i la presa de decisions fa responsables l'alumnat; les mesures per superar-lo passen per col·laborar, no per imposar; paral·lelament a la resolució del problema mitjançant el diàleg, el pacte, la mediació... pot ser necessària una sanció.
- Davant el conflicte, és necessari treballar petites accions, no grans objectius. Petits objectius donen petits èxits, petits guanys duen a grans èxits.
- No sancionar si no es considera absolutament imprescindible. El càstig és molt poc educatiu; a més, pocs càstigs funcionen o poden ser continus en el temps; la sanció pot existir, però ha d'anar paral·lelament a la resolució del problema (diàleg, contracte,...); millor preguntar a la persona sancionada si accepta la seva sanció; si la seva resposta és negativa, s'obrirà un diàleg molt interessant.
- S'han de censurar els fets, no les persones. No etiquetar a les persones; tothom fa coses incorrectes.
- S'ha de tractar l'alumne/a de diferent manera aplicant les mateixes normes. S'ha d'educar en la responsabilitat personal i col·lectiva; cada alumne/a té un procés evolutiu de socialització diferent, per la qual cosa les normes s'han d'aplicar a cada alumne segons la seva situació. El conflicte s'ha de resoldre de diferent manera, depenent si ha estat un cas aïllat, o l'alumne/a incompleix les normes reiteradament.
- S'ha de treballar l'entorn en el qual es produeix el conflicte. Moltes vegades provoquen conflictes per sentir-se importants i no passar desapercebuts; en moltes ocasions no és eficaç tractar només a l'alumne/a que causa el problema, perquè l'origen altres; si existeix una trama oculta, és precís posar-la de manifest; convé cercar l'ajuda de la resta de companys/es per resoldre els conflictes.
- Interpretar una conducta ajuda més que reprimir-la. Cada acte té un significat: fes-me cas, no m'ignoris, m'avorreixo, me l'exigeix el grup...; convé que l'alumne sigui capaç d'explicar aquest significat, verbalitzant-la, representant-la,...

- Millor manifestar sentiments que raonaments. L'alumnat entén millor els sentiments que les raons; exposar situacions més que explicacions, treballant l'empatia.
- Les decisions han de prendre-les l'alumne/a. Demanar l'opinió de l'alumne/a, quan són capaços de prendre decisions realistes s'indiquen propostes més profitoses; deixar a l'alumnat triar opcions, que vegi com un pacte la resolució del problema; acceptar, en principi, qualsevol proposta raonada que doni l'alumne/a o la classe.
- Cada docent necessita autoritat. El professorat ha d'exercir la seva autoritat des del principi, el respecte se l'haurà de guanyar dia a dia; la família condiciona molt l'autoritat que poden arribar a tenir els docents; el respecte el dona la coherència de l'educador i l'educadora, resoldre els conflictes, escoltar l'alumnat, transmetre'ls els nostres sentiments i afectes cap a ells de forma comprensible; l'educació requereix insistència, continuïtat, constància i paciència (sabem que pot tornar a passar); s'han de complir i fer complir els acords, i dur un seguiment del que s'ha pactat; el professorat no ha de delegar l'autoritat, aplicant els canals de resolució de conflictes establerts; possibles solucions són cercar el consell entre els companys i les companyes, donar responsabilitat al propi alumnat, desenvolupar programes d'habilitats socials,...
- Gestió de conflictes entre alumnat i professors. De vegades es produeixen situacions de conflicte entre l'alumnat i el professorat que, per a solucionar-se, haurien de seguir les passes següents: primer de tot, quedar amb el professor/a per parlar amb ell de forma privada (fora de l'aula i quan abans millor); en el cas que aquesta primera passa no funcioni, parlar amb el tutor/a; si el problema persisteix, s'haurà de contactar amb l'equip directiu. La família de l'alumne també podrà seguir les passes anteriorment descrites.

4.1. Definició i correcció de les conductes contràries a les normes de convivència

D'acord amb la normativa vigent, tenen la consideració de conductes contràries a les normes de convivència del centre:

- a) Faltes injustificades de puntualitat o d'assistència a classe.
- b) Conductes que dificulten l'estudi i treball dels companys/es.
- c) Acudir a classe sense el material necessari o no esforçar-se per fer les activitats d'aprenentatge indicades pels professors.
- d) Desatendre les indicacions del professorat o altre personal del centre.
- e) Actituds, paraules o gestos desconsiderats contra companys/es o contra altres membres de la comunitat educativa.
- f) Danys a les instal·lacions del centre o al material de membres de la comunitat educativa.
- g) Embrutar del centre.
- h) La incitació o l'estímul a cometre una falta contrària a les normes de convivència.
- i) Portar i/o emprar de forma indeguda aparells electrònics.
- j) Copiar en exàmens, proves o exercicis que hagin de servir per qualificar.
- k) Falsificar escrits de comunicació als pares o no lliurar-los als seus destinataris.

4.2. Definició i correcció de les conductes greument perjudicials per a la convivència al centre

D'altra banda, es consideren conductes greument perjudicials per la convivència les següents:

- a) Agressió física a qualsevol membre de la comunitat educativa.
- b) Amenaces a qualsevol membre de la comunitat educativa.
- c) Provocació o participació en altercats o conductes agressives.
- d) Assetjament escolar, és a dir, insults verbals prolongats, rebuig social, intimidació psicològica i agressivitat física d'uns alumnes cap a uns altres que es converteixen, d'aquesta manera, en víctimes dels seus companys/es.
- e) Assetjament sexista, és a dir, comportament verbal, no verbal o físic no desitjat contrària a la igualtat de dones i homes, per raó d'orientació sexual i/o de gènere, etc.
- f) Humiliacions a qualsevol membre de la comunitat educativa.
- g) Injúries, calúmnies i ofenses a qualsevol membre de la comunitat educativa, siguin verbals, escrites o expressades per mitjans informàtics o audiovisuals.
- h) Difusió de rumors que atemptin contra el bon nom de qualsevol membre de la comunitat educativa.
- i) Consum de tabac, alcohol i drogues, o la incitació a consumir-ne.
- j) Sostracció o danys greus causats a locals, materials o documents del centre o a béns d'altres membres de la comunitat educativa.
- k) Suplantació de personalitat en actes de la vida docent.
- l) Falsificació, sostracció o modificació de documents acadèmics.
- m) Actes explícits d'indisciplina, inclosa la negativa a complir les mesures correctores imposades, davant l'equip directiu o el professorat.

4.3. Propostes d'intervenció

La mediació escolar (veure punt 3.2)

La mediació com a procés educatiu vol dir educar en el conflicte, comprendre'l i posar en pràctica totes les habilitats comunicatives i totes les estratègies adequades per gestionar els conflictes. La mediació escolar proporciona, als professionals de l'educació, una eina que permet ajudar les persones a decidir sobre elles mateixes. Un projecte de mediació escolar treballa els valors de la tolerància, la participació, la col·laboració; fomenta la responsabilitat, el treball cooperatiu i l'autonomia personal. La finalitat és crear nous canals de comunicació, obrir nous espais de diàleg, preveure els conflictes abans que esclati la violència. I, també, desenvolupar les habilitats socials necessàries per conviure, com, ara l'empatia, l'assertivitat, saber escoltar, comprendre i expressar les emocions i els sentiments i saber adonar-se dels sentiments i de les emocions dels altres. Obre camí cap a la comunicació en tots els àmbits (socials i culturals): és una via imprescindible en les societats interculturals.

La mediació marca un camí cap a la col·laboració en la convivència pacífica. Treballa per millorar l'entorn educatiu dels centres envers la diversitat i implica tota la comunitat educativa.

Mesures correctives i implicació pedagògica

El càstig perd la seva validesa quan deixa de complir una funció educativa i això succeeix quan es converteix en una cosa habitual per determinats alumnes. El càstig sempre ha de tenir una funció educativa, centrada en allunyar a l'alumne/a de determinats tipus de conductes. L'alumne/a ha de sentir que l'acceptació de la seva persona no es posa en qüestió. Per això, qualsevol mesura de caràcter sancionador ha d'anar acompanyada d'una proposta de diàleg amb l'alumne/a. És important que aquesta atenció individual a l'alumne/a que ha incomplert una norma es realitzi fora del temps

lectiu, per fer-lo entendre que el temps d'estudi sempre s'ha de respectar. Les mesures correctives que han demostrat ser més vàlides són:

- a) Temps fora: l'aula de reflexió.
 - i) Un professor/a pot expulsar, com a darrer recurs, un alumne de classe a la taula de castigats. Aquesta expulsió anirà acompanyada d'una amonestació.
 - ii) Quan l'alumne/ a surti de l'aula ha de tenir una proposta d'activitat durant el temps que passi fora, i a més és important que aquesta tasca sigui posteriorment supervisada pel professor que l'ha sancionat. Això permet, d'una banda, que l'alumne/a aprengui que només pot estar en classe adoptant un plantejament respectuós i, d'altra banda, que el professor que sanciona al haver de manar tasca i supervisar-la, es compromet amb la seva decisió.
 - iii) Si el professor/a no ha donat feina perquè l'alumne pugui treballar durant aquesta expulsió, el professor/a de guàrdia que estigui a la taula l'acompanyarà a l'aula perquè el professor/a n'hi doni.
 - iv) A la taula de castigats sempre hi ha d'haver un professor/a per a controlar que els alumnes treballin i no esdevingui un lloc d'esbarjo. El professor/a de guàrdia ha d'emplenar el full de registre que hi ha a la sala de professors.
- b) La privació del temps d'esplai.
 - i) El professor/a que castigui un alumne a l'esplai per causes de feina i/o comportament podrà enviar-lo amb tasques a l'aula de suport número 4 on hi haurà un professor de guàrdia. L'alumne ha d'anar sempre amb feines. El professor ha de passar per saber si hi ha anat i està realitzant les tasques encomanades. També ho podria comprovar amb el full de registre que hi ha a consergeria on el professor de guàrdia apunta qui ha assistit al càstig.
 - ii) En cas que un professor exclogui 5 o més alumnes durant un pati s'haurà de fer responsable dels mateixos durant tot l'esplai a l'aula.
- c) Tasques en benefici de la comunitat escolar.
 - i) El professor/a que castigui un alumne per causes de comportament podrà manar-li feines per realitzar en benefici de la comunitat escolar i relacionades amb la falta comesa: netejar les zones de pati, ordenar la biblioteca o els laboratoris, etc. Aquesta mesura es comunicarà al cap d'estudis per coordinar l'adequada atenció de l'alumne durant aquest temps.
- d) Les amonestacions i els avisos.
 - i) El professor/a que posi l'amonestació i/o avís indicarà el seu nom en el GESTIB perquè les famílies sàpiguin a qui s'han de dirigir.
 - ii) L'amonestació i/o avís ha de tenir una redacció clara sobre el fet esdevingut que ha donat lloc a l'amonestació.
 - iii) Les amonestacions deixen de ser efectives si es posen sistemàticament i sense criteri.
 - iv) El professorat ha de posar en funcionament altres recursos i cercar mesures abans de posar una amonestació. Posar una amonestació no pot ser una excusa per estalviar-se una reprimenda i/o un diàleg amb l'alumne implicat.
- e) Compareixença immediata davant l'equip directiu.

Un cop preses per part del professorat les mesures ordinàries previstes en aquest pla i vist que no donen cap tipus de fruit o en el cas que es produeixin fets greus dins o fora de l'aula i que no s'hagin pogut resoldre per part del professorat, aquest acompanyarà l'alumne davant algun membre de l'equip directiu per tal de prendre mesures conjuntes.

- i) En primer lloc, s'analitzaran els fets tenint en compte l'explicació de tots els implicats (escoltar totes les parts).
 - ii) A continuació es prendran, per part dels responsables pertinents, les mesures corresponents atenent al Pla de Convivència del centre.
 - iii) Aquestes mesures es comunicaran a totes les parts interessades (tutors/es, professorat, equip educatiu, família...)
 - iv) El seguiment de les mesures preses es durà a terme mitjançant el tutor i els caps d'estudis.
 - v) Sempre que la mesura sigui una expulsió o una resolució per conformitat, es facilitarà feina a l'alumne per continuar amb el seu procés d'aprenentatge establint un dia setmanal on l'alumne pugui recollir feines i lliurar les fetes i s'avisarà els policies tutors de referència.
 - vi) Cal recordar que l'alumne té dret a venir a fer els exàmens mentre duri la sanció.
- f) Canvi de grup o classe de l'alumne/a.
- Molt excepcionalment es proposarà canvi de grup de l'alumne una vegada s'hagin esgotat totes les mesures ordinàries recollides al pla de convivència i quan aquest canvi afavoreixi el desenvolupament integral de l'alumne. Aquesta mesura serà presa per l'equip educatiu, el departament d'orientació, tutor/a i debatuda a l'equip educatiu.

5. MESURES PER A LA PROMOCIÓ DE LA COEDUCACIÓ

Entenem que una escola coeducativa ha d'ajudar a equilibrar les mancances propiciades per una societat que encara arrossega trets masclistes i patriarcals, amb els quals l'alumnat arriba.

En primer lloc, es pretén eliminar qualsevol mena de desigualtat o discriminació per raó de sexe, identitat, expressió de gènere, característiques físiques, psíquiques o sexuals, diversitat familiar, ètnia, procedència o classe social. Volem un centre on l'alumnat, i la comunitat educativa en general, pugui desenvolupar i expressar lliurement les seves identitats en un clima d'igualtat i no discriminació real sense cap tipus de condicionant o limitació imposada.

La nostra postura es centra en els principis del Pla de Coeducació de les Illes Balears del 2019/2020, entenent la coeducació com una acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de tot l'alumnat, independentment del seu sexe, identitat i expressió de gènere i orientació sexual, encaminada a eradicar els estereotips i biaixos sexistes, i fonamentar d'aquesta manera la igualtat real d'oportunitats. Però cal dir, que aquest pla és únicament una guia que ens servirà de recurs per ajudar a coordinar, durant cada curs escolar, l'objectiu de portar la igualtat al centre educatiu i prevenir les violències masclistes.

Es pretén que la comissió de coeducació i la de convivència facin servir cada any aquesta guia per determinar quines actuacions s'han de dur a terme per garantir la seva aplicació.

-Objectius generals:

- a) Integrar el principi d'igualtat d'oportunitats entre gèneres en la pràctica docent.
- b) Educar en igualtat, allunyant-se d'estereotips, prejudicis i discriminacions per raó de sexe, orientació afectiva sexual, identitat i/o expressió de gènere.
- c) Garantir la igualtat d'oportunitats en l'àmbit escolar.
- d) Fomentar la corresponsabilitat.
- e) Prevenir i actuar en situacions d'assetjament i violència de gènere.
- f) Incloure l'educació afectiva i sexual per afavorir una educació integral, prevenir conductes violentes, evitar la discriminació per orientació afectiva sexual, identitat i/o expressió de gènere.

-Continguts:

Els principals continguts que des de l'IES Sant Agustí volem cultivar per treballar la coeducació com a model metodològic, s'estructuren en quatre grans blocs:

1. La construcció de les diferents identitats de gènere.
2. La prevenció de les violències masclistes i la LGTBIQ+fòbia.
3. La desmitificació de l'amor romàntic.
4. Les masculinitats i feminitats alternatives.

-Metodologia:

La línia metodològica del nostre centre camina cap a una educació basada en el fet que la proposta coeducativa no és una assignatura o matèria que es treballi de manera aïllada, sinó que és un estil d'ensenyança que es cultiva poc a poc i cada vegada més. D'aquesta manera, tractem d'introduir als processos d'ensenyança-aprenentatge la igualtat com a realitat que envolta la nostra activitat educativa i no com a contingut que es vegi de manera puntual a les aules.

A més, la nostra idea de coeducació implica arribar a tota la comunitat educativa, motivant la participació i col·laboració de tot l'alumnat, famílies i professorat, sense oblidar treballar també les iniciatives que entenen el centre com a espai lliure de qualsevol mena de discriminació.

Afegir que, s'ha de justificar que la nostra línia metodològica es basa en pilars fonamentals de la coeducació tals com l'educació afectiva i sexual en igualtat, la prevenció de la violència i la transformació de conflictes, el pensament crític davant el sexisme i l'ús no sexista del llenguatge i que, com a temes bàsics introduïts al nostre currículum, tots els espais del centre educatiu i totes les activitats extraescolars i complementàries que es duen a terme, utilitzen aquests continguts per construir i recolzar tota la seva dinàmica.

Necessitam una metodologia activa per facilitar la participació de tutors i tutores, professorat, alumnat i famílies perquè s'impliquin en les activitats que es proposen. Requerirà que Departaments, tutors i tutores i alumnat treballin les activitats que s'ofereixen i l'aplicació i valoració contínua del projecte. Treballarem amb una estreta col·laboració i coordinació amb la Comissió de Convivència.

També és necessari un consens entre Claustre, AMIPA, Ajuntament, per demanar activitats pel centre, tant per l'alumnat com per les famílies.

Igualment, englobant tots els àmbits a qui va adreçat aquest pla, s'aprofitaran efemèrides concretes per proposar activitats a realitzar per part de l'alumnat amb la col·laboració del centre, el professorat i les famílies: 25 Novembre (dia contra la violència masclista), 8 de març (dia de la dona), 17 de Maig (dia contra la LGTBIQ+fòbia)...

6. MESURES DE PROMOCIÓ DE LA SALUT FÍSICA, MENTAL I DEL BENESTAR EMOCIONAL

El nostre centre està dins el programa CEPS (Centres Educatius Promotors de la Salut) des de fa ja 4 anys. Seguint els eixos del projecte de salut del centre, elaborat per la comissió de salut, les activitats que es desenvolupen per promocionar la salut física, mental i el benestar emocional són:

- Alimentació i vida activa:
 - Relacionades amb la promoció d'una alimentació més saludable: "Els hàbits i l'alimentació saludable", des d'EF amb 1r d'ESO; "Menja fruita i guanya punts (el dia de la fruita)" per al concurs Ecoaula, amb tot l'alumnat del centre.
 - Relacionades amb l'activitat física: Intercentres (jornades esportives), jornades esportives a la platja i patis dinàmics, per nivells, amb tot l'alumnat del centre.
 - A més, enguany començarem, dins el programa MSC (Moving Schools Challenge) a assolir reptes i comptar quilòmetres.
- Benestar emocional i convivència:
 - Per millorar la salut mental i la convivència en el centre es du a la fi el servei de "Consulta jove" i el suport de la psicòloga educativa.
 - Dins el programa "What's up!, com vas de salut mental", en 2n i 4rt d'ESO es faran càpsules en tutoria, i a 3r d'ESO, des d'EF i BG, també es fan les activitats proposades per aquest programa.
 - Taller de gestió de l'ansietat a 1r de batxillerat durant el primer trimestre del curs.
 - Des de la comissió de convivència també s'està posant en marxa un servei de mediació i un servei de suport pels nouvinguts, i altres mesures ja descrites en aquest pla de convivència.
 - Per altra banda, considerem que els patis dinàmics, a més d'afavorir l'activitat física també afavoreixen la convivència en el centre.
 - Amb les famílies: reunions de presentació de principi de curs i escola de famílies (PROA).
 - Amb el professorat: dinars, sopars i pisolabis i algun curs de formació del professorat
- Consum de substàncies i addiccions:
 - Policia tutor i servei de consulta jove
 - Xerrades del CEPCA .
 - Ens agradaria fer alguna acció per tractar "pantalles sanes".
- Higiene, seguretat i prevenció dels riscos per a la salut
 - Educació viària i Policia tutor a 1r d'ESO

- Programa "Alerta escolar", per donar assistència a l'alumnat amb malalties cròniques i tenir prevista la medicació i el protocol a seguir en cas d'emergència, amb tot l'alumnat afectat.
 - Des d'EF s'ha fet a 3r d'ESO i 1r de batxillerat un taller de RCP i primers auxilis.
 - Amb el professorat: taller RCP-DESA. També sempre hi ha una oferta d'altres cursos des del centre de formació del professorat o la Conselleria d'Educació
- Educació afectiva i sexual
 - Sextima (ITS i anticoncepció), fet pel servei d'infermeria, conjuntament amb el CEPCA, amb els grups de 2n d'ESO.
 - Servei de "Consulta jove" ofert a tot l'alumnat, tots els dimarts de 12:50 a 14 h a l'aula de CFGM, la infermera de referència a la consulta amb l'alumnat que li demana cita i resol dubtes. També s'està elaborant un pòdcast amb preguntes d'aquest caire fetes per l'alumnat de 3r d'ESO.
 - "Amb tots els sentits" és un programa que s'ha desenvolupat altres anys a través de les diferents tutories segons els nivells i que es vol reprendre.

7. MESURES D'ACOLLIDA INTERCULTURAL I LINGÜÍSTICA

A. OBJECTIU

Garantir una bona acollida i integració de l'alumnat nouvingut a l'IES, facilitant el seu procés d'adaptació acadèmica i social.

B. INCORPORACIÓ AL CENTRE

Comunicació de la incorporació d'un alumne/a al centre:

El Servei d'Escolarització comunica a l'equip directiu i al personal d'administració del centre la incorporació d'un nou alumne o alumna, adjuntant les dades personals bàsiques corresponents. Posteriorment, s'informa a l'Equip d'Orientació (EO) i (PSC) perquè puguin difondre aquesta informació al conjunt de l'equip educatiu pertinent.

Acollida de l'alumne/a

El primer dia d'incorporació, un membre de l'equip directiu acull l'alumne/a nouvingut/da, oferint-li una primera orientació sobre el funcionament del centre. Es realitza una entrevista inicial amb l'alumne/a i, si escau, amb la família, per conèixer les necessitats educatives i

personals. Se li facilita informació sobre horaris, normes de convivència, instal·lacions i recursos disponibles.

Assignació de grup i acompanyament

Es comunica a l'alumne/a el grup o classe assignat i se l'acompanya fins a l'aula corresponent. Es presenta davant del tutor/a i del grup classe per afavorir una bona integració. Quan és possible, es designa un alumne referent que l'ajudi durant els primers dies en l'orientació dins del centre.

Resum de tasques i funcions

QUI?	QUÈ?	QUAN?
EQUIP EDUCATIU	• Fer una prova de cadascuna de les matèries per conèixer el nivell curricular. • Si l'alumne/a desconeix les dues llengües passa automàticament al PALIC	Primers 7-10 dies
EQUIP DIRECTIU I EOSA	• Convocar reunió equip educatiu. • Convocar a la referent del PALIC. Intercanvi d'informació i primeres impressions de l'estil d'aprenentatge. • Com avaluar-lo/PEP? • Recordatoris: temes clau.	A partir del 10è dia
TUTOR/A I EOSA	• Posar-se d'acord amb el/la tutor/a i un membre de l'EOSA (O.E de referència i PSC) per adiar una entrevista amb la família. • Full demanda EOSA en motiu de la incorporació tardana.	A partir de l'11è dia

8. PROTOCOLS

A la pàgina web de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar hi ha els diferents protocols d'actuació en cas de maltractament, violència i/o vulnerabilitat:

- Benestar: Guia i el Protocol d'actuació en cas de risc autolític.
- Diversitat sexual i de gènere: Protocol d'acompanyament a l'alumnat Trans*.
- Igualtat: Protocol davant les violències masclistes als centres educatius.

- Convivència: Protocol de prevenció, detecció i intervenció en casos d'assetjament i ciberassetjament escolar.

8.1. Protocol d'assetjament i ciberassetjament escolar.

Aquest protocol actualitzat estableix les pautes per a la prevenció, detecció i intervenció en casos d'assetjament escolar. Les seves fases principals són:

- **Notificació del cas:** Qualsevol membre de la comunitat educativa pot comunicar una sospita o evidència d'assetjament.
- **Acollida i valoració:** S'avalua la situació per determinar si es tracta d'un cas d'assetjament i es decideix l'activació del protocol.
- **Gestió inicial:** Es realitzen entrevistes amb les parts implicades i es recullen evidències per comprendre la situació.
- **Intervenció:** S'implementen mesures per aturar l'assetjament, protegir la víctima i treballar amb l'agressor per modificar la seva conducta.
- **Gestió final:** Es fa un seguiment del cas per assegurar la resolució del conflicte i prevenir futures incidències.

8.2. Protocol de prevenció, detecció i actuació davant les violències masclistes als centres educatius.

Aquest protocol té com a objectiu prevenir, detectar i actuar davant situacions de violències masclistes als centres educatius. Les seves línies d'actuació inclouen:

- **Prevenció:** fomentar espais segurs i respectuosos que promoguin relacions sanes i el benestar de la comunitat educativa. Govern de les Illes Balears.
- **Detecció:** establir mecanismes per identificar indicis o evidències de violències masclistes, amb la possibilitat que qualsevol membre de la comunitat educativa pugui notificar sospites.
- **Actuació:** implementar mesures d'intervenció adequades, garantint la protecció de la víctima i l'abordatge del cas segons els protocols establerts.
- **Coordinació:** treballar conjuntament amb serveis externs i institucions especialitzades per oferir suport i seguiment als casos detectats.

8.3. Protocol d'acompanyament a l'alumnat trans.

Aquest protocol, actualitzat per la Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca, té com a objectiu garantir els drets de l'alumnat trans* als centres educatius de les Illes Balears. Les seves principals línies d'actuació són:

- **Reconeixement de la identitat de gènere:** es reconeix el dret de l'alumnat a ser tractat d'acord amb la seva identitat de gènere autodeterminada, sense necessitat de diagnòstic mèdic o psicològic previ.
- **Acompanyament personalitzat:** s'ofereix un procés d'acompanyament i assessorament a l'alumnat, les seves famílies i el personal docent.
- **Prevenió de la discriminació:** s'estableixen mesures per prevenir i actuar davant possibles situacions de transfòbia, exclusió o assetjament escolar.
- **Formació i sensibilització:** es promou la formació de la comunitat educativa en matèria de diversitat de gènere i es facilita l'accés a recursos i materials específics.

Seguint les instruccions del Protocol de detecció, comunicació i actuacions per alumnes transsexuals i transgènere als centres educatius redactat per la Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa de la Conselleria d'Educació i Universitat de les Illes Balears, es preveuen dur a terme tota una sèrie d'actuacions, sempre d'acord amb la família, que són:

- **Nom sentit:** s'ha de respectar el nom pel qual l'alumne o alumna vol que se l'identifiqui, per la qual cosa s'haurà d'indicar a tota la comunitat que es dirigeixi a l'alumne o alumna per aquest nom, que tindrà dret a emprar en totes les activitats docents i extraescolars que es duguin a terme en el centre. S'haurà d'adequar tota la documentació administrativa a fi de tenir en consideració el nom i el gènere amb el qual s'identifica l'alumne o alumna.

Les passes a seguir per part de la família i els documents necessaris per sol·licitar el canvi de nom, es troben en el Protocol de detecció, comunicació i actuacions per alumnes transsexuals i transgènere als centres educatius redactat per la Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa de la Conselleria d'Educació i Universitat de les Illes Balears.

- **Imatge i vestimenta:** s'ha de respectar la imatge física de l'alumnat trans i, per tant, s'ha de garantir la lliure elecció de la seva indumentària. S'ha de garantir la llibertat en l'ús de la vestimenta amb la qual l'alumnat per raó del seu gènere s'identifica.
- **Agrupaments:** s'evitarà dur a terme activitats diferenciades per sexe i si en alguna ocasió estigués justificada aquesta diferenciació, el professorat ha de tenir en compte el gènere amb el qual l'alumne o alumna s'identifica.
- **Instal·lacions:** s'ha de garantir que els alumnes trans tinguin accés als banys i vestidors que els correspongui d'acord amb la seva identitat de gènere.

8.4. Protocol d'actuació en cas de risc autolític detectat als centres educatius.

Aquest protocol, elaborat pel Servei de Salut de les Illes Balears (IB-Salut), estableix les actuacions a seguir quan es detecta un risc autolític (conductes suïcides) en l'alumnat. Les seves línies d'acció inclouen:

- **Detecció i valoració del risc:** Identificació de senyals d'alerta i avaluació del nivell de risc.
- **Derivació als serveis sanitaris:** En cas necessari, l'alumnat és derivat als serveis de salut mental per

a una atenció especialitzada.

- **Coordinació amb la comunitat educativa:** Treball conjunt entre professionals de l'educació i de la salut per garantir una resposta adequada.

- **Seguiment i acompanyament:** Després de la intervenció inicial, es realitza un seguiment per assegurar la reincorporació de l'alumnat al centre educatiu i el seu benestar continu.

9. PROPOSTES DE FORMACIÓ PER A TOTA LA COMUNITAT EDUCATIVA, ADREÇADES A LA PREVENCIÓ I LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES I DELS DIVERSOS TIPUS D'ASSETJAMENT

La formació contínua és una eina clau per promoure una cultura de convivència positiva dins del centre educatiu. La prevenció de conflictes i d'assetjaments requereix la implicació activa de tots els membres de la comunitat educativa, així com el desenvolupament de competències socioemocionals, comunicatives i de resolució de problemes. Aquest apartat recull diverses propostes formatives orientades a l'alumnat, les famílies i el personal del centre i anirà adreçada a l'assoliment dels següents objectius:

- Aprendre a conviure en el conflicte de forma positiva.
- Rebuig de la violència com a forma de resolució del conflicte.
- Prevenir entre l'alumnat conductes intimidatòries o de maltractament, afavorint actituds contràries a qualsevol tipus d'intimidació o de violència.
- Desenvolupar una cultura de pau basada en els drets humans i en els valors de respecte, tolerància, democràcia i igualtat.

9.1. Formació adreçada a l'alumnat

L'objectiu principal és dotar l'alumnat de secundària d'eines per identificar, prevenir i actuar davant situacions de conflicte i assetjament, així com promoure actituds empàtiques, assertives i cooperatives.

Propostes:

- **Tallers de convivència, gestió emocional i estratègies de resolució de conflictes:** activitats pràctiques sobre l'autoconeixement, regulació emocional, empatia i comunicació assertiva. Activitats d'aula per afavorir el clima del grup-classe i de tot el centre.
- **Formació en mediació i cultura de pau:** adreçada a alumnat mediador o amb interès a participar en el Servei de Mediació del centre. També es preveuen sessions de coordinació amb els estudiants que ja estan formats com a mediadors.
- **Xerrades sobre l'assetjament escolar i el ciberassetjament:** amb professionals externs o policies locals, incidint en les conseqüències i en les eines per detectar i denunciar.
- **Projectes de tutoria entre iguals:** formació d'alumnat de cursos superiors per fer d'acompanyants de primer cicle.

- **Campanyes de sensibilització:** creació d'audiovisuals, murals o accions performatives impulsades per l'alumnat sobre temes com el respecte, la inclusió o la diversitat.

9.2. Formació adreçada al professorat i al personal del centre

El personal docent i no docent té un paper fonamental en la detecció precoç de situacions de risc, en la gestió del conflicte i en l'acompanyament emocional de l'alumnat.

Propostes:

- **Formació en estratègies de gestió positiva de l'aula i disciplina positiva:** enfocaments restauratius i metodologies que promoguin un clima positiu. Procés d'intervenció en la resolució del conflicte. Estratègies de resolució de conflictes: mediació i pràctiques restauratives.
- **Càpsules formatives sobre assetjament escolar i ciberassetjament:** detecció d'indicis, protocols d'actuació i eines d'intervenció.
- **Taller de comunicació no violenta i resolució de conflictes:** recursos pràctics per a la tutoria (PAT) i el dia a dia a l'aula. Tractament dels conflictes des de les tutories.
- **Formació en coeducació i perspectiva de gènere:** per abordar les violències masclistes i les discriminacions LGTBIfòbiques dins del marc escolar.
- **Espais de reflexió compartida i intercanvi de bones pràctiques:** comissions pedagògiques, seminaris interns o grups de treball.
- **Contribuir a l'equilibri emocional de l'alumnat.** L'educació sentimental en la creació del grup. L'autoestima com a potenciadora de la resolució de la conflictivitat individual i social. Pràctiques escolars que poden reduir l'autoestima i conductes escolars que l'afavoreixen. Indicadors a l'aula de possibles desajustaments emocionals. Tècniques i estratègies de grup per desenvolupar l'autoestima.

9.3. Formació adreçada a les famílies

La col·laboració amb les famílies és essencial per prevenir i intervenir en situacions de conflicte o assetjament. Cal oferir espais accessibles i pràctics on les famílies puguin adquirir eines de comunicació i detecció.

Propostes:

- **Tallers pràctics per a famílies:** sobre gestió emocional a l'adolescència, límits i normes, ús saludable de les tecnologies i xarxes socials.
- **Xerrades informatives:** sobre l'assetjament, el ciberassetjament i el paper de la família en la seva prevenció.
- **Trobades escola-família:** sessions de treball conjunt amb tutor/es per reforçar la confiança i compartir pautes d'actuació davant situacions conflictives.

- **Difusió de recursos:** guies, vídeos o podcasts elaborats pel centre o per institucions oficials per facilitar la tasca educativa de les famílies a casa.

10. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA

La Comissió de Convivència, en la qual hi ha representats tots els sectors de la comunitat educativa, és l'encarregada de fer seguiment del Pla de convivència. Trimestralment, es reunirà per tractar l'estat de la convivència del centre i es redactarà un informe. En aquest informe es detallaran les incidències, les actuacions dutes a terme, els resultats aconseguits i les propostes de millora que estimin adients. A més a més, es passarà dos vegades un qüestionari a l'alumnat, al professorat i a les famílies del centre per valorar l'estat de la convivència del centre.

A final de curs s'elaborarà un informe en el qual constin les seves actuacions, les activitats realitzades i les propostes de millora i s'inclourà en la memòria de final de curs. Aquests informes es donaran a conèixer al Claustre i Consell Escolar i es recolliran els seus suggeriments i propostes.